

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kibeo Hoofdweg Rilland

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 28 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peutergroep van Kibeo Hoofdweg Rilland. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Ze werken met een programma waarmee de brede ontwikkeling van de peuters wordt gestimuleerd (taal, rekenen, gedrag en bewegen). Binnen het thematisch aanbod is er veel aandacht voor taalontwikkeling. Zo leren de peuters onder andere nieuwe (Nederlandse) woorden.

De pedagogisch medewerkers houden goed bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht

Kinderopvangorganisatie: Kibeo

LRK-nummer: 110338637

Totaal aantal doelgroeppeuters: 7

van groep 1-2 van de basisschool.

We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peutergroep aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, gaven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peutergroep en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Het team van Kibeo Hoofdweg werkt intensief samen met basisschool De Reigersberg. Er zijn gezamenlijke overlegmomenten, thema's worden op elkaar afgestemd en er vinden waar mogelijk gezamenlijke activiteiten plaats. Tevens is er regelmatig contact met de intern begeleider van de basisschool.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Zo worden er op dit moment geen doelen gesteld die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het eind van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel, groepsniveau als op locatieniveau van belang.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	14

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de peutergroep van Kibeo Hoofdweg Rilland.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met enkele ouders, pedagogisch medewerkers, de intern begeleider van de voorschool, de beleidsmedewerker vve van Kibeo en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers, de intern begeleider van de voorschool, de beleidsmedewerker vve van Kibeo en de regiomanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard.

Conclusie

We vinden dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peutergroep van Kibeo Hoofdweg Rilland meer dan voldoende in orde is. Verschillende standaarden zijn als 'goed' gewaardeerd, twee standaarden als 'voldoende' en één standaard als 'kan beter'.

Context

Peutergroep Kibeo Hoofdweg Rilland maakt onderdeel uit van kinderopvangorganisatie Kibeo. De peutergroep is gevestigd in een aparte ruimte in de basisschool. Er wordt opvang geboden aan kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar, verdeeld over één stamgroep.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 8-10-2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden één tekortkoming vertoonde.

De GGD heeft tijdens het onderzoek namelijk geconstateerd dat een op locatieniveau toegespitst opleidingsplan ontbreekt.

Afspraken over vervolgtoezicht

We hebben geen vervolgspraken gemaakt.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peutergroep Kibeo Hoofdweg Rilland.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			✓
OP6 Samenwerking			✓

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

Qua inrichting van het speel/leerlokaal zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als goed.

Wij vinden namelijk dat de locatie op dit punt de eigen ambities van Kibeo meer dan waard maakt. De peuters zijn goed in beeld en de informatie wordt ook goed gebruikt binnen het thematische aanbod en de individuele handelingsplannen.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden nauwgezet met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Voor doelgroeppeuters wordt het observatie-registratie instrument vaker ingevuld dan voor peuters die geen ve-indicatie hebben.

Wanneer een peuter is gestart, vindt er na drie maanden een eerste evaluatiegesprek plaats met de ouders. Na dit evaluatiegesprek bespreken de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuter op vaste momenten in het jaar met de ouders. Verder gaan de pedagogisch medewerkers goed na waar (indien van toepassing) de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Indien nodig, wordt hierbij de intern begeleider van Kibeo geraadpleegd en/of externe organisaties.

De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met een observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Deze doelen leggen de pedagogisch medewerkers vast in een plan van aanpak voor de gehele groep en in individuele handelingsplannen. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Ook dit plannen ze vooraf in in het plan van aanpak. Tevens gebruiken zij bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie.

Ondanks bovenstaande positieve punten, zien we nog wel een ontwikkelkans binnen het pedagogisch-educatief handelen. We zien kansen om de interactie *tussen* peuters meer te stimuleren. Zeker als

de groep nog groter wordt (nog niet alle plaatsen zijn bezet momenteel) geeft dit meer ruimte aan de peuters om actief te 'experimenteren' met taal. Nu vindt de interactie nog vooral plaats tussen de pedagogisch medewerker en de peuter.

OP6. Samenwerking

We waarderen de samenwerking als goed, omdat er onder andere intensief samengewerkt wordt met basisschool De Reigersberg, die in hetzelfde gebouw zit als de peutergroep. Op meerder aspecten is er sprake van een doorgaande lijn tussen de voorschool en de basisschool. Verder worden ouders echt als partner gezien.

Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool.

Zo geeft de voorschool, wanneer de peuter vier jaar wordt, door aan de basisschool waar de peuter staat in zijn/haar brede ontwikkeling en welke extra hulp en ondersteuning er eventueel is aangeboden in de voorschoolse periode.

Er is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens van alle peuters.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er vinden gezamenlijke overlegmomenten plaats, het thematisch aanbod wordt op elkaar afgestemd en waar mogelijk worden activiteiten gezamenlijk uitgevoerd. Tevens is er frequent overleg tussen de beide intern begeleiders van de voorschool en de basisschool. Hiermee is er tevens sprake van een doorgaande lijn op het gebied van zorg en begeleiding.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Ondanks bovenstaande positieve punten, zien we wel een ontwikkelkans voor Kibeo Hoofdweg Rilland.

De ouders van de doelgroeppeuters kunnen 'actiever' betrokken worden bij de warme overdracht, die nu plaatsvindt tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht van groep 1-2. De ouders van de peuter sluiten nu niet aan bij dit overlegmoment. Zeker voor de doelgroeppeuters vinden we dit een gemiste kans. En wij vinden het passen bij de ambities van Kibeo rondom ouderbetrokkenheid, zoals vast gelegd in het pedagogisch beleidsplan.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Er worden namelijk op dit moment (nog) geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het eind van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel-, groepsniveau als locatieniveau van belang.

Positief vinden we wel het feit dat de houder van deze locatie al over veel beschikbare data bezit, die bruikbaar zijn om realistische (en ambitieuze) doelen op te stellen per locatie. Vervolgens kan dit een mooie aanzet geven voor bijvoorbeeld een jaarlijkse evaluatie van ontwikkelingsresultaten. Levert alle inzet nu ook het gewenste resultaat op? Wat moet de locatie zeker blijven doen en wat kan eventueel anders/beter?

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			2
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als goed.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding of de intern begeleider regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Verder wordt er een scan van het gehanteerde vve-programma op organisatieniveau uitgezet, die input geeft voor mogelijke verbetering en verdere ontwikkeling op organisatie- en locatieniveau. Het feit dat alle digitale overzichten met ontwikkelingsgegevens van iedere peuter toegestuurd worden naar de intern begeleider van de voorschool vinden wij eveneens een mooi voorbeeld van vasthouden van kwaliteit en nagaan of iedereen zich nog aan de afgesproken werkwijze houdt. Tevens kan dit ook input geven voor verdere ontwikkeling of professionaliseringsbehoefte van pedagogisch medewerkers.

Ten slotte is er in een borgingsdocument vastgelegd hoe de samenwerking plaatsvindt in Rilland tussen de voorscholen en basisscholen in het kader van de voor- en vroegschoolse educatie. Periodiek vindt er overleg plaats tussen de betrokkenen in de vorm van het 'kerngroepoverleg', waarin zowel borging als ontwikkeling een vast onderwerp van gesprek vormt. Bij dit overleg sluit ook regelmatig een beleidsambtenaar, met in zijn/haar portefeuille vve, aan.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken en of op te frissen. Er vinden bijvoorbeeld regelmatig opfriscursussen plaats van het gehanteerde vve-programma en het digitale registratie-observatiesysteem.

Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. Op vaste momenten zijn er zowel op locatieniveau als op organisatieniveau diverse overleggen, waarin naast het borgen van kwaliteit ook verdere ontwikkeling centraal staat.

We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling, zowel op locatieniveau als op organisatieniveau.

Toch zien wij nog een verbeterkans.

Het 'klein' teamoverleg kan uitgebreid worden met vaste (locatiespecifieke) vve-punten. De input hiervoor kan komen vanuit bijvoorbeeld de monitor die onderdeel uitmaakt van het gehanteerde observatie- en registratie instrument en input vanuit het 'groot' overleg.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder in een jaarverslag) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad en ook de afspraken vanuit het borgingsdocumentent opgesteld vanuit het kerngroepoverleg wordt hierin meegenomen. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen wij de inspectie bedanken voor het bezoek aan onze locatie. Als organisatie zijn wij trots op de bijdrage die wij leveren aan de ontwikkeling van onze peuters. Wij hebben het gewaardeerd dat er met interesse en aandacht gekeken is naar wat wij doen op onze locatie en zijn hier trots op. Het door u gemaakte rapport n.a.v. uw inspectie hebben wij met interesse gelezen. We willen u bedanken voor de positieve feedback en beoordeling. U beschrijft in uw rapport dat er één onderdeel is waarin wij nog een verbeterslag kunnen maken. In dit schrijven kunt u lezen wat wij gaan doen.

OR1. Ontwikkelingsresultaten

U geeft in uw rapport aan dat er op de locatie (nog) geen doelen gesteld worden. Het gaat om doelen die alle peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Deze doelen moeten gesteld worden op individueel-, groepsniveau als locatieniveau. Met behulp van de Kijk! gaan wij ons de komende periode concentreren op het opstellen van individuele doelen, groepsdoelen en locatiedoelen. Deze doelen zullen na verloop van tijd geëvalueerd worden en indien nodig worden bijgesteld. Door te evalueren kunnen wij ons eigen functioneren goed monitoren en indien nodig zaken verbeteren om de kwaliteit van onze opvang hoog te houden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

